

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

Mínění veřejnosti o korupci mezi veřejnými představiteli a v jednotlivých oblastech

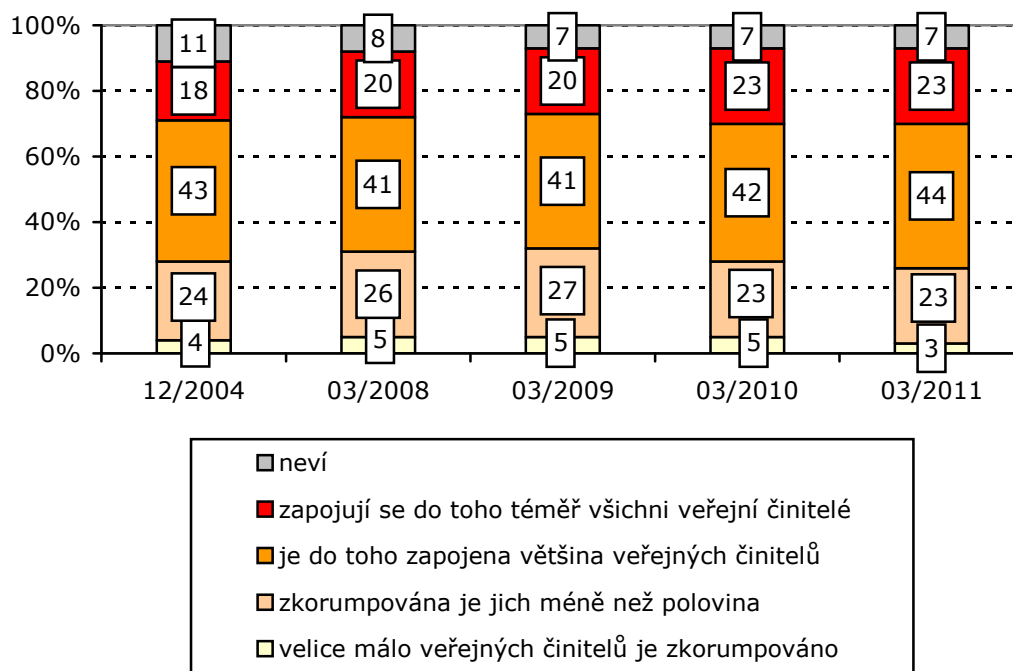
Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2011, v11-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. 3. – 14. 3. 2011</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1306</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PO.38, OB.26</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>13. května 2011</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Paulína Tabery</i>

V březnu 2011 byly v pravidelném výzkumu CVVM pokládány otázky zjišťující názory lidí na rozšířenost braní úplatků mezi veřejnými činiteli a na míru korupce v různých institucích a oblastech veřejného života. Data byla sbírána v první polovině března, proto se do mínění lidí nemohly promítnout události spojené se situací ve vládní koalici a po ní.

Česká veřejnost je ve svém postoji k rozšířenosti braní úplatků u veřejně činných osob poměrně pesimistická. O poměrně vysoké míře zkorumpovanosti jsou přesvědčeny dvě třetiny (67 %) lidí, konkrétně 44 % se domnívá, že úplatky bere většina veřejných činitelů a 23 %, že téměř všichni. Necelá čtvrtina (23 %) je naopak přesvědčena, že úplatky jsou rozšířené mezi méně než polovinou veřejně činných osob, a pouze minimum (3 %) obyvatel si myslí, že je to záležitost velice málo veřejně angažovaných lidí.

Názory na rozšířenost braní úplatků se v čase zásadněji nemění. Ve srovnání s šetřením v minulém roce nedošlo v podstatě k žádným změnám, a pokles v optimističtějších variantách odpovědí ve srovnání s lety 2008 a 2009 je velmi mírný.

Graf 1. Mínění o rozšířené braní úplatků a korupce mezi veřejnými činiteli¹

Rozdíly v názorech na míru korupce mezi veřejnými činiteli jsou patrné zejména z hlediska deklarované životní úrovně. Lidé se špatnou životní úrovní jsou mnohem skeptičtější ve svém názoru, tedy mnohem častěji se kloní k tomu, že do korupce se zapojují téměř všichni veřejně činní, naopak lidé s dobrou životní úrovní v o něco větší míře věří, že je zkorumpováno málo veřejných činitelů nebo méně než polovina.

Co se týče hodnocení jednotlivých institucí a oblastí, nejvyšší míru zasažení korupcí vidí respondenti u politických stran, které mají průměrnou známku 4,09 a nejčastější zvolenou známkou je nejhorší 5, a to ve 43 % případů. Poté následují ministerstva a centrální úřady (průměrná známka 3,69), stavební úřady (3,65) a policie (3,50). Naopak, za oblasti s nejmenší mírou korupce jsou považovány školství (2,47), banky a peněžní ústavy (2,61) a sdělovací prostředky (2,84).

Politické strany jsou přitom setrvale považovány za nejvíce zasažené korupcí, školství naopak za jednu z nejméně zkorumpovaných oblastí. Z údajů ze třech provedených šetření za posledních 10 let lze vidět, že v hodnocení míry korupce u většiny oblastí či institucí nedocházelo k výrazným změnám.

¹ Znění otázky: „Jak rozšířené je podle Vás v této zemi braní úplatků a korupce?“ Varianty odpovědí: velice málo veřejných činitelů je zkorumpováno, zkorumpována je jich méně než polovina, je do toho zapojena většina veřejných činitelů, zapojují se do toho téměř všichni veřejní činitelé.

Tabulka 1. Míra korupce v různých institucích a oblastech veřejného života podle mínění obyvatel ČR (v %)²

	1 = žádná korupce	2	3	4	5 = vysoká korupce	prům. známka v roce 2001	prům. známka v roce 2005	prům. známka v roce 2011
politické strany	2	5	18	28	43	4,02	4,16	4,09
ministerstva a centrální úřady	2	11	28	31	25	3,68	3,77	3,69
stavební úřady	3	12	25	30	24	-	3,68	3,65
policie	2	13	35	30	18	3,61	3,86	3,50
armáda	4	20	26	23	18	3,34	2,90	3,34
krajské úřady	2	15	34	28	12	-	3,34	3,34
zdravotnictví	4	20	29	26	17	3,03	3,24	3,31
soudy	3	23	32	22	15	3,22	3,47	3,25
finanční úřady	6	25	29	18	10	-	3,11	3,00
obecní úřady	5	30	32	16	10	2,75	3,05	2,95
sdělovací prostředky	7	28	31	15	6	3,07	2,81	2,84
banky a peněžní ústavy	11	35	25	12	5	3,65	3,03	2,61
školství	15	38	24	10	5	2,42	2,61	2,47

Pozn.: V tabulce jsou uvedena řádková procenta. Dopočet do 100 % ve 2. až 6. sloupci tvoří spontánní odpovědi „nevím“.

² Znění otázky: „Řekněte prosím, které z následujících institucí a oblastí veřejného života jsou podle Vás zasaženy korupcí. Obodujte je pomocí stupnice, kde jednička znamená žádnou korupci, pětka znamená korupci vysokou.“ Seznam institucí a oblastí viz tabulka 1.